

ת"פ 44041/11/15 - מדינת ישראל נגד ניר בנימין, שמעון טובול, צבי בנימין

ת"פ 44041-11-15

בבית המשפט המחוזי

בירושלים

18 יולי 2018

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשמים

1. ניר בנימין

2. שמעון טובול

3. צבי בנימין

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד אסף גרינבאום בשם עו"ד אביעד דוויק

נאשמים 1 ו-2 ובא-כוחם - עו"ד אשר אוחיון

נאשם 3 ובא-כוחו - עו"ד ליזי שובל

גזר דין

1. כללי

הנאשמים הורשעו לאחר שמיעת ראיות ודין ראיתי מלא בעבירות כדלקמן:

א. הנאשם 1

אישום 1 - קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות), עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין התשל"ז - 1977 [להלן: "**החוק**"] וסחיטה באיומים, עבירה לפי סעיף 428 סיפא לחוק;

אישום 2 - קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק וסחיטה באיומים, עבירה לפי סעיף 428 סיפא לחוק;

עמוד 1

אישום 3 - קבלת דבר במרמה, עבירה לפי סעיף 415 רישא לחוק;

אישום 5 - עבירה על סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000;

אישום 6 - עבירת רישום כוזב בדוח (5 עבירות), עבירה לפי סעיף 220(2) לפקודת מס הכנסה [להלן: "**הפקודה**"]; עבירת הכנה או קיום של פנקסי חשבונות כוזבים, עבירה לפי סעיף 220(4) לפקודה (5 עבירות).

ב. הנאשם 2

אישום 1 - קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות), עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק וסחיטה באיומים, עבירה לפי סעיף 428 לחוק;

אישום 2 - קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק וסחיטה באיומים, עבירה לפי סעיף 428 לחוק;

אישום 4 - שימוש במסמך מזויף, עבירה לפי סעיף 420 לחוק וקבלת דבר במרמה, עבירה לפי סעיף 415 לחוק;

אישום 5 - איסור הלבנת הון, עבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000.

ג. הנאשם 3

אישום 1 - קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות), עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק ;

אישום 2 - איומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק;

אישום 4 - שימוש במסמך מזויף, עבירה לפי סעיף 420 לחוק וקבלת דבר במרמה, עבירה לפי סעיף 415 לחוק;

אישום 7 - הכנה או קיום של פנקסי חשבוניות כוזבים (2 עבירות), עבירה על סעיף 220 (4) לפקודה ושימוש בערמה ותחבולה (2 עבירות), עבירה על סעיף 220 (5) לפקודה.

לא נמצא טעם לחזור על כל שפורט בהרחבה בהכרעת דינו של בית משפט זה, וינתן ביטוי לתמונה העגומה הכוללת שנפרסה נגד עיני בית המשפט, בהמשך הדברים. עם זאת, מן הנמנע שלא ליתן כבר בשלב זה ביטוי לכך, שעל הפרק פרשה חמורה ורבת אנפין, כאשר במוקד מעשי רמיה נרחבים כלפי מגדלי פירות וירקות מצפון הארץ, ולצד מעשי התרמית, גם אלימות, סחיטה באיומים ועבירות על פקודת מס הכנסה והחוק לאיסור הלבנת הון בהן נטלו חלק הנאשמים, גם אם במידה משתנה ביניהם, בעיקר בתקופה שבין פברואר לבין יולי 2015. כאמור, אשוב לכך בהמשך.

2. הערכים המוגנים - הערת בית המשפט

בכל הקשור לעבירות הפרטניות הרבות שהוכחו, אקצר בדברי באשר ברור לכל טיבם של הערכים המוגנים שבמוקד. עבירות כגון קבלת דבר במרמה, חמורה לא פחות מכך, עבירת הסחיטה באיומים, ואף הערכים עליהם מגנה פקודת מס הכנסה ושלשם נועד החוק לאיסור הלבנת הון, אינם מצריכים הרחבה יתירה, וניתן להם ביטוי נרחב ונשנה בפסיקת בתי המשפט.

ועם זאת, בנקודה מרכזית אחת, דומני, נדרש בית המשפט לומר את דברו. התרחשו רבות מן העבירות, בכללן עבירות הליבה (מעשי התרמית כלפי מגדלי הירקות בצפון הארץ), במסגרת חיי המסחר כשהזירה העיקרית - שוק הפירות והירקות. בעבירות שבמוקד, מצאו עצמן, זה לצד זה, עבירות שנועדו לבצע כסף, בפרט, כמובן, עבירות התרמית, וכן עבירות אלימות, בכללן איומים וסחיטה באיומים. וכל זאת, כפי שפורט בהרחבה בהכרעת הדין, בהיקף נרחב ביותר. מעבר לחובת בית המשפט להגן על ערכים פרטניים בהתאם לעבירות הקונקרטיות בהן הורשעו הנאשמים השונים, מחויב בית המשפט גם לערך המוגן הרחב והטעון הגנה כפי שנלמדים הדברים מהתמונה הכוללת. התנהלות הנאשמים בהיקף שנגלה נגד עיני בית המשפט, מהווה איום ממשי על יציבות חיי המסחר, לכל הפחות, בזירה הרלוונטית. לשון אחר: אין על הפרק מעידה

אקראית, ואין על הפרק עבירה, חמורה ככל שתהיה, שניתן להגדירה כנקודתית. היכולת לשאת ולתת, לסחור, ולנהל מערכות כלכליות בביטחון ובהגינות ראויה, הינה ערך הטעון הגנה ממשית, חדה וברורה. הגנה על חיי המסחר מפני מעשי רמייה, מפני סחיטה באיומים ומפני שאר מעשי אלימות, מהווה, אפוא, ערך מוגן רב חשיבות, הטעון הגנה נרחבת.

3. לשאלת מתחמי הענישה

בטיעוניה נמנעה המאשימה, ובצדק, מהתייחסות נפרדת לכל עבירה ועבירה, תוך ששמה נגד עיניה את קבוצות העבירות הרלוונטיות, היינו העבירות לפי משפחותיהן העיקריות. וכל זאת, בנפרד, לגבי כל אחד משלושת הנאשמים. נראית לי גישה זאת, ובסופה אדרש למתחם הענישה הכולל ביחס לכל אחד מבין הנאשמים. עם זאת אעיר, שעבירת הסחיטה באיומים בה הורשעו הנאשמים 1 - 2, חומרתה יתירה, וגם אם אקבל שנכון לראותה כחלק ממכלול נרחב, אתקשה שלא לראותה כבולטת המיוחד בחומרתה, בהיותה עבירה המערבת אלימות בבצע כסף.

א. הנאשם 1

1. לטענת המאשימה, מקבץ העבירות שעניין מעשי התרמית שביצע הנאשם מצדיקים מתחם שבין 9 שנות מאסר לבין 12 שנים. לדידי, המתחם הנכון הוא בין 6 שנות מאסר לבין 9 שנים.

2. אשר לעבירות המס (אישום 6), לטענת המאשימה, רמת הענישה הינה בין 15 חודשי מאסר לבין 30 חודשי מאסר בפועל, לצד קנסות גבוהים. עמדה זו מקובלת על בית המשפט.

3. אשר לעבירה על חוק איסור הלבנת הון - המתחם הראוי הוא בין 15 חודשי מאסר לבין 30 חודשי מאסר. שימת לב בנקודה זו, בין היתר לדברי בית המשפט העליון בענין גלם:

"אכן, בעבירות שעניינן הונאת רשויות המס, כמו גם בעבירות של הלבנת הון, ניתן להצביע על מנעד רחב למדי של עונשים, אך המגמה המסתמנת בפסיקתו של בית משפט זה היא בכיוון של החמרה והכבדת היד על אותם עבריינים, אשר שולחים את ידם בקופה הציבורית ופוגעים קשות בעקרון השוויון בנשיאה בנטל המס, ובעקיפין פוגעים גם במרקם החברתי בישראל". [ע"פ 5783/12 גלם נגד מדינת ישראל (11.9.2014)].

המתחם הכולל, המתבסס על החלטתי לאשר על יסוד סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין הינו חפיפה חלקית של המתחמים הינה, שהמתחם הכולל הינו בין 7 שנות מאסר לבין 9 שנות מאסר. ער אני לבקשת המשימה לחתור למתחמים מצטברים, כלשונה, אך נוטה דעתי למידה משמעותית של חפיפה במתחמים.

ב. הנאשם 2

1. אשר לעבירות המרמה, עומד המתחם, לטענת המאשימה על הטווח שבין 8 שנות מאסר לבין 11 שנות מאסר. נוכח חלקו ובהתאם לכל שפורט בהרחבה בהכרעת הדין, המתחם הנכון לגביו הינו בין 4 שנות מאסר לבין 7 שנות מאסר. אשוב לכך בהרחבה בהמשך, אך אציין כבר עתה, כי הגם שהיה הוא שותפו העיקרי של נאשם 1, ולא היה זה הוא שיזם את המהלך הכולל, עדיין לא ניתן להתעלם מכך שהיה הוא שותף מרכזי, אך מדרגה שנייה לשותף העיקרי, הוא הנאשם 1, שעל פני הדברים, הוביל את המהלך העברייני הכולל.

2. אשר לעבירות המס, לטענת המאשימה, המתחם הוא בין 15 חודשי מאסר לבין 30 חודשי מאסר. להערכתי, נוכח חלקו המתון מעט יותר בהשוואה לנאשם 1, המתחם הינו בין 12 חודשי מאסר לבין 24 חודשי מאסר.

3. אשר לעבירה שעניינה שימוש במסמך מזויף, וקבלת דבר במרמה, נשוא אישום 4, לטענת המאשימה ראוי למתחם שיעמוד על הטווח של בין 12 חודשי מאסר לבין 24 חודשי מאסר. להערכתי, הטווח הממשי בהתאם לפסיקה הקיימת, הינו בין 8 חודשי מאסר לבין 20 חודשי מאסר. ניתן בכך ביטוי גם לגישה בה נקטה המאשימה, שכאמור היא מקובלת גם עלי, שלעבירות המרמה בכללותן ראוי להתייחס באספקלריה כוללת.

מטעם זה, אף אהיה נכון ביתר קלות להכיר בהצדקה לחפיפה בכל הקשור לעונש הנוגע לעבירה זו, לעבירות המרמה בכללותן.

מתחם הענישה הכולל ביחס לעבירות שביצע נאשם זה, ראוי שיעמוד על הטווח שבין ארבע וחצי שנות מאסר לבין 7 שנות מאסר.

ג. הנאשם 3

1. ביחס לעבירות התרמית, לדעת המאשימה ראוי למתחם שיעמוד על הטווח שבין 6 שנות מאסר לבין 9 שנים. בשים לב לתמונה הכוללת ומקומו כשותף משני, המתחם ההולם הינו בין 3 וחצי לבין ארבע וחצי שנות מאסר.

2. אשר לעבירת האיומים, קובע אני את המתחם על הטווח שבין 6 חדשי מאסר לבין 12 חדשי מאסר.

3. אשר לאישום 4, תקף ביחס לנאשם זה, כל שצוין לעיל ביחס לנאשם 2 - בין 8 חודשי מאסר לבין 20 חודשי מאסר.

4. ואשר לעבירות המס, טענה המאשימה לטווח שבין 18 חודשי מאסר לבין 36 חדשי מאסר. זאת, לרבות נוכח היקף העבירות, והמרכיב הייחודי במישור זה ביחס לנאשם דנן. ראוי לטעמי למתן מתחם זה, אך רק במעט. ובהמשך לאמור קבע אני את המתחם על הטווח שבין 15 חודשי מאסר לבין 32 חדשי מאסר.

מתחם הענישה הכולל ביחס לעבירות שביצע נאשם זה, ראוי שיעמוד על הטווח שבין ארבע שנות מאסר לבין חמש וחצי שנות מאסר.

4. עבר פלילי - לשלושת הנאשמים

לחובת הנאשמים עבר פלילי ממשי, וכדלקמן:-

א. הנאשם 1

לחובת הנאשם 1 שבע הרשעות קודמות בעבירות מסוגים שונים, רבות מהן בגין אלימות לסוגיה. עם זאת, צודקת ההגנה בציינה שרובן המכריע מקורן במעשים מלפני עשר שנים ואף יותר. אף ריצה הוא מספר עונשי מאסר. אין האמור כולל הרשעה אחרונה משנת 2017, שאלה אדרש בנפרד, בין היתר נוכח מחלוקת בין הצדדים הנובעת מחפיפה בין תקופת המאסר שנגזרה בגין עבירה זו לתקופת המעצר בהליך דין.

ב. הנאשם 2

לחובתו שתי הרשעות קודמות, אמנם פחות מעמיתו לכתב האישום, אך מהשנים האחרונות.

הערת בית המשפט ביחס להרשעתו בשנת 2017 של הנאשם 1, תקפה גם לגביו.

ג. הנאשם 3

לחובת נאשם זה, שבע הרשעות קודמות, מרביתן בגין עבירות אלימות וסמים.

לחובתו אף מאסר מותנה רלוונטי להפעלה מיום 7.10.14, שארכו שישה חדשים בגין עבירת איומים קודמת - ת.פ. 25324-01-14.

5. תצהירי נפגעי עבירה

בפני בית המשפט מקבץ תצהירים שמקורם בנפגעי העבירה. לא נמצא טעם להביא את כל שפורט בהם, אך יש במקצתם כדי להוסיף ולזרות אור נוגה על נזקם הרב של קרבנות העבירה. אביא מעט מהדברים, אגב

מאמץ שלא לחשוף את פרטיהם.

מר א.ס.ח, מסר בתצהירו כדלקמן: "כספית, עזבתי את העבודה בבית הקירור כתוצאה ממה שהיה. לא היה לי מקום עבודה חלופי ובגיל זה קשה למצוא. לאחר כמה חודשים עבדתי לתקופה של 4 חודשים בהכנת דוחות כספיים ואחר כך פוטרתי. נרשמתי במשרד העבודה כמובטל וקיבלתי קצבת פיטורים מהביטוח הלאומי. סכומים אלו לא מספיקים לאוכל ושתייה!! מצבי הכספי הורע מאוד מאוד. ורק בחודש 7/18 מצאתי עבודה בחשבונות עם שכר מינימום עד היום!. נפשית, כידוע באוכלוסייה כמו שלנו, כל התיק נפל עלי. יש לנו באגודה (קירור מגדל) קרוב ל - 300 חקלאים שמסתכלים עלי כאיש שהכשיל את בית הקירור וכו'. מצב הרוח שלי הורע. סכסוכים עם המשפחה, בדידות וכו'. אין יותר גרוע מזה". מר פ.א. הצהיר כדלקמן: "בשל העוקץ שנגרם לאגודה שמאגדת כ - 300 חקלאים.. היו בעיות קשות. התדמית, האיגוד, נקלע לקשיים כלכליים ואף היה על סף פירוק ופשיטת רגל. תקופה לא קלה במיוחד. הזעזוע גרם לפטר המנהל וחלק מהצוות. הכל לצורך שינוי התדמית". מר י.מ. הצהיר בהמשך: "בעקבות האירוע ואי תשלום נגרמו לי, כחקלאי, נזקים הן מבחינה כספית והן מבחינה עסקית. ובעיקר זה השפיע על חיי באופן אישי". ולבסוף, ש.מ. הגיש מכתב בכתב ידו בו צוין, בין השאר, כי: "בגלל המצב הכספי שלי שהם גרמו לי להגיע ממש לפת לחם ובגלל זה התגרשתי מאשתי וזה פגע בי מאוד מאוד".

בפני בית המשפט תצהירים נוספים, אך אסתפק בכך, באשר יש באמור, לטעמי, כדי להמחיש, לא רק את הנזק שגרמו הנאשמים, אלא גם את אטימות ליבם, שבשעה ששמו נגד עיניהם בצע כסף, רמסו את מלאכתם וכבודם של חקלאים רבים, שבזעת אפם גידלו את פירותיהם, ומצאו עצמם בפני שוקת שבורה, מרומים ומבוזים.

6. טענות ההגנה

העיקריות שבטענות ההגנה נחלקות לשתיים: טענות מצד כל אחד מבין הנאשמים לנסיבות אישיות המצדיקות, על פי הנטען, התחשבות, וטענה המשיקה בעיקרה לגוף הכרעת הדין, ושהתמקדה בעד התביעה שי זקן ובטענה שאין בידי הנאשמים כלל כספים כפי שמשמע מהאמור בהכרעת הדין: נטען, שזקן, היה זה שגרף את עיקר הכספים לכיסו, ולחלופין הועלו הדברים כטענה לאכיפה בדרנית במישור העונש, היינו,

כנימוק לקולא. אדון בטענות אלה בנפרד.

א. טענות לנסיבות אישיות קשות פורטו על ידי כל הנאשמים. אף עדויות לעניין זה העלו בפני. נגעה ללב בפרט עדות אימם של הנאשמים 1 ו- 3, אחים, למצבה ולסעד הנדרש לה מבניה. אף אודות הקשיים שעברו בניה, אמרה היא את דברה, ומאמין אני לדבריה שראוי לכבדם. אף אשתו של הנאשם 3 פנתה לבית המשפט, סיפרה אודות מצב המשפחה וילדי בני הזוג. אף את דבריה מצאתי לכבד. שלושת הנאשמים אף נתנו ביטוי למצבה הכלכלי העגום של משפחתו של כל אחד מהם. ועם כל זאת, נפסק פעמים לאין מספר, שמקום שעל הפרק עבירות חמורות, נדחקים השיקולים האישיים מפני חובת בית המשפט ליתן משקל לשיקולי הענישה היסודיים, שבמרכזם הצורך בהלימה, הצורך להרתעת הכלל ואף להרתעתם האישית של הנאשמים הנדונים. נפסק, שחובת בית המשפט לשמור על שלום הציבור ובטחונו, גוברת על השיקולים האישיים, וכדברי בית המשפט המחוזי בעניין מאיר אוחנה אשר הורשע, בין השאר בעבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, פקודת מס הכנסה וסעיף 415 לחוק העונשין:

"הלכה עקיבה ופסוקה מלפני בית המשפט העליון, שבעבירות מסוג דן נסיבותיו האישיות של הנאשם, עברו הנקי, וכלל סגולותיו נדחות מול האינטרס הציבורי" [ת"פ (ת"א) 26228-07-14 מדינת ישראל נ' מאיר אוחנה (6.12.2015)];

בפרשתנו, עברם של הנאשמים, אף אינו נקי. ומעבר לכך, ערעור שהוגש בעניין אוחנה, התקבל בחלקו, אך זאת תוך שבית המשפט העליון חזר וקבע כי:

"חומרתן של העבירות הכלכליות שביצע המערער והיקפן הרחב, כמו גם התחכום הנלווה להן והעובדה שמעשי הרמייה הופנו כלפי גורמים רבים.. כל אלה מצדיקים ענישה מחמירה" [ע"פ 8345/15 מאיר אוחנה נ' מדינת ישראל (19.9.2017)].

ובשים לב לכך, שאף עבירות מס על הפרק בהליך זה, יוטעם, שעיקרון זה תקף גם בהקשר לכך:-

"בית משפט זה כבר קבע לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה - בקופה הציבורית, העקיפה - בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס. לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיפם על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם" [רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.13)].

בהקשרים הרלוונטיים, נושא בית המשפט גם באחריות לזכותו של האזרח לעיסוק ולחיי מסחר הוגנים, המוגנים מפני רמאות סדרתית ונרחבת, סחיטה באיומים, ושאר מעשים מן הסוג אליו פנו הנאשמים:-

"הערך החברתי עליו באה עבירת המרמה להגן הוא חופש ההחלטה, הפעולה והבחירה של המרומה, אשר נשלל ממנו עקב מעשה המרמה.. הפגיעה בחופש הרצון של המרומה פירושה שאילו היו נפרשות בפניו כל העובדות לאשורן, הוא עשוי היה לפעול אחרת מכפי שפעל. הערך המוגן בעבירת המרמה הוא ההגנה על חופש הרצון ושמירה מפגיעה פגיעה בו בהתקיים קשר סיבתי בין פגיעה כאמור לבין קבלת 'הדבר'.. עבירת מרמה בנסיבות מחמירות כורכת עמה נסיבות מיוחדות מבחינת צורת המרה, השיטה, התכנון, התחכום, ההיקף, וגורמים מעין אלה.. איתורן של נסיבות מחמירות תלוי בנסיבותיו של המקרה ובמאפייניו המיוחדים" [ע"פ 2333/07 שלמה תענך נ' מדינת ישראל (12.7.2010)].

ב. רבות נטען על ידי הנאשמים ואף על ידי הסניגורים הנכבדים בעניין עד התביעה שי זקן. דא עקא, דומני, שטענות אלה, רובן ככולן, לא היו במקומן. ככלל, נדון חלקו בפרשה במסגרת הכרעת הדין, ושלב העונש, לא עשוי להוות אכסניא לדיון חוזר בנסיבות הנוגעות לביצוע העבירות. מעל הצורך עוד אוסיף, ששי זקן עצמו לא הועמד לדין, אין לבית המשפט תמונה ממצה אודות מעשיו, והעובדה, שבניגוד לעמדת המאשימה, לא נכון הייתי לקבל את עדותו מטעמים שפורט בהרחבה בהכרעת הדין, אין משמעה שמצא בית המשפט לקבל את טענות ההגנה בעניינו. ממילא אין בטענות ההגנה כלפיו גם כדי להצדיק הקלה בענשם של הנאשמים דנן. הטענות שיסודן בחלקו בפרשה של מר זקן, דינן, אפוא, לדחיה. כחלק מטיעון זה, חזרו הנאשמים וטענו, שהכסף שנטען שנתקבל על ידם בעקבות מעשי הרמיה שבוצעו, אינו בידם כלל. ברם, אף טענה זו מבקשת להחזיר את הדיון לנימוקי הכרעת הדין. אין בדעתי כלל לשוב למישור זה, ואסתפק בכך שאזכיר לנאשמים וב"כ שהרבו לטעון בכיוון זה את תפיסתי שקיבלה ביטוי מפורט במסגרת הכרעת הדין, לפיה נדרשת בהליך זה אבחנה בין מעשי הרמיה בפרט כלפי מגדלי הפירות וגם כלפי החלפנים, לבין ההתנהלות במישור השוק הסיטונאי. ובפשטות הדברים: גם בהינתן שלא כל התמונה בדבר ההתנהלות בשוק זה בפני בית המשפט, ואפילו ייתכן ומי מבין שחקני שוק זה, רימה את הנאשמים או מי מביניהם, לא יהא בכך כדי לשנות דבר: הנאשמים, בצוותא חדא, רימו מתלוננים רבים, ועל כך נדרשים הם למתן הדין. וגם אם, אולי, בשלב יותר מאוחר, רומו גם הם, וכשלעצמי כלל איני בטוח בצדקת טענותיהם בעניין, זהו מישור אחר לגמרי, לגביו ייתכן שנותרו שאלות שטרם הובררו. דין כל הטענות במישור זה, אפוא,

לדחיה.

7. הערות לשני נושאים נוספים שעל הפרק

א. ההליך נוהל במלואו, ועשרות רבות של עדים נשמעו. אין הדעת נותנת, שרצון הנאשמים לשמוע את מלוא הראיות בעניינם ייזקף לחובתם, באשר זו זכותם המלאה. עם זאת, על פני הדברים, בפני בית המשפט, למעשה - עד היום, נאשמים נעדרו כל נכונות ליטול את האחריות למעשיהם, ופשיטא שלא ניתן לזקוף לזכותם קבלת אחריות וחסכון בזמנו של בית המשפט: לא זה המצב בפרשתנו. מטעם זה אף לא אושרה הזמנת תסקיר עונש: ביחס לנאשמים הנעדרים נכונות ליטול את האחריות המתבקשת ממעשיהם המוכחים, אף אין מקום לתסקירים.

ב. בשלביו הראשונים של ההליך, הורה מותב המעצרים על שחרור הנאשמים בתנאים [מ"ת 44085-11-15 החלטות מיום 23.12.2015 ומיום 24.12.2015]. בעקבות אירוע שהתרחש ביום 12.1.17 נעצרו הנאשמים 1 - 2 בגין הפרת התנאים, וביום 30.4.17, הורשעו הנאשמים בגין עבירות שבוצעו בתקופה בה היו הם משוחררים בתנאים במסגרת הליך זה. **וכנראה, שלא במקרה, בדיוק שלושת הנאשמים דנן, הם אלה שנתפסו והורשעו.** עם זאת, ניכר הבדל בין הנאשמים 1 - 2, שאף נעצרו במקביל, לבין הנאשם 3, שחלקו באירוע זה אכן היה שולי [ת"פ (שלום ים) 67108-01-17]. הנאשמים 1 - 2, שהיו, כאמור, משוחררים בתנאים, הורשעו בהפרת הוראה חוקית, '**עשרות פעמים**', איומים וחבלה במזיד ברכב, ונדונו לשישה חדשי מאסר בפועל. במקביל חודש מעצרם, ועתה נחלקים הצדדים בהשלכות העובדה שמעצרם עד תום ההליכים בתיק זה, חפף למשך שישה חדשי תקופת המאסר שנגזרה עליהם בהליך הנ"ל. נוכח זאת, אף נצרכת התייחסות להרשעתם הנ"ל, אף שהיתה היא מאוחרת לעבירות דנן, ונדונו הם עליה בנפרד.

בנקודה זו אקבע, שתקופת מעצרם, בה היו הנאשמים 1 - 2 במאסר במקביל, לא תיחשב במסגרת גזר דין זה. יוטעם, שכלל שהייתי פוסק אחרת, הייתי מביא, בפועל, למצב בו על הפרות תנאי השחרור ושאר העבירות עליהן נדונו בבית משפט השלום, לא היו הם נענשים,

באשר היתה תקופה זו, ממילא, חופפת למעצרו בתיק זה, בנסיבות בהן ראוי לקחת זאת בחשבון. חישוב תקופת המאסר, יקח, אפוא, בחשבון, את תקופות המעצר כמקובל, אך בתוספת שישה חדשי מאסר בגין עבירות ההפרה והשיבוש, שכלעצמן אינן חלק מהליך זה.

8. התמונה הכוללת שנגד עיני המשפט

קודם שאתייחס פרטנית לענשו של כל אחד משלושת הנאשמים, מן הנמנע, שלא ליתן ביטוי לתמונה העגומה שהוכחה ביחס לנאשמים בהליך זה.

בפני בית המשפט נאשמים, שמעשי מרמה, אלימות, סחיטה באיומים ועבירות נוספות, היו לחם חוקם, בפרט כלפי מגדלי פירות ובזירת שוק הירקות הסיטונאי, בהיקף נרחב מאד. לא מעידה אקראית מונחת בפני בית המשפט. על הפרק עבירות מרמה סדרתיות כלפי למעלה מתריסר מגדלי פירות מהצפון, כלפי חלפני כספים, ועוד, כשהמעשים מתוכננים מראש, מתואמים ביניהם, והקשר העברייני שהוכח שלח את זרועותיו לרבים שקשורים, או שהיו קשורים, בחיי המסחר בזירות אלה. זאת, עוד משלב רכישת החברה, ועד למועד בו מצאו קרבנותיהם את עצמם מרומים, כשהתמורה המגיעה להם, בין היתר, תמורת פירות שגידלו בעמל כפיהם ובמיטב כוחותיהם ומשאביהם, מהם והלאה. לצד המרמה, אף נקטו הנאשמים באלימות ובסחיטה ובאיומים, כלפי אלה שעמדו בדרכם, והיו אלה מתחום המסחר בירקות, חלפני כספים או אחרים. שלא במקרה, אף נעשו הדברים באותה תקופה (מרץ - יולי 2015), והזיקה בין עבירות אלה לתרמית מגדלי הירקות, עולה בבירור. וכל זאת, אף אם אורה לעצמי שלא להתייחס להפרות תנאי השחרור בגין הורשעו בנפרד - הפרות שנועדו, בראש ובראשונה, לאיים על עדים ולשבש את ההליך המשפטי.

בנסיבות אלה, ותוך שידגש שעל הפרק נאשמים שלחובת שלושתם עבר פלילי, וללא נכונות ליטול את האחריות למעשיהם, נדרש בית המשפט לענישה שתשים במרכז את שיקולי ההלימה וההרתעה -

העבירות בהן הורשע המערער על פי הודאתו הן קשות וחמורות ומצדיקות הטלת ענישה מוחשית הכוללת רכיב ממשי של מאסר בפועל. סחיטה באמצעות איומים פוגעת באופן ניכר בשלום הציבור, בשגרת חיינו ובביטחוננו. עבירה זו פוגעת במרקם חייהם של הנסחטים, במישור האישי והכלכלי. המבצע אותה בוחר לעשות דין עצמי ופוגע בקניינו ובחירותו של קורבן

העבירה.. מסכת האיומים שאותה מפעיל הסוחט כלפי הנסחט עלולה פעמים רבות לכפות על הנסחט 'קשר של שתיקה' אשר יקשה עליו להתלונן. מדיניות ענישה מחמירה עשויה לסייע בשבירת קשר השתיקה יש בכוחה לתמרץ את הנסחט להתלונן ולהרתיע את הסוחט [ע"פ 5769/14 יונתן אלרואי נ' מדינת ישראל, 20.9.2015].

וראה גם בדברי כבוד השופט הנדל בע"פ 1106/11 מדינת ישראל נ' תום ואקנין (29.6.2011), לפיהם:

"מדינה דמוקרטית, החורטת על דגלה עקרונות של חופש וחירות, אינה יכולה לתת יד לגורם כלשהו אשר חפץ לעשות דין לעצמו, ולהשיג את מטרותיו תוך הפעלת אמצעי לחץ פסולים, ופגיעה בכבודו ובקניינו של האחר - ללא רשות... רף הענישה הגבוה שנקבע לעבירה, מהווה כלל מנחה בדבר העונש שיש לגזור על הדורסים את הוראות החוק ברגל גסה".

9. הנאשם 1 - הדיון המסכם והעונש

- א. נאשם זה היה, על פני הדברים, עמוד התווך של הפרשה המרכזית, ואלמלא מעשיו, במרכזם רכישת החברה שנועדה מלכתחילה לצורך ביצוע רבות מהעבירות העיקריות, לא היה כתב אישום זה בא לעולם, לפחות בכל הקשור לעבירות המהוות את חלקו הארי. משקל מצטבר ניתן גם לכך, שבשונה משותפיו, אף הורשע הנאשם דנן בעבירה על החוק לאיסור הלבנת הון.
- ב. לחובתו אף עבר פלילי ממש, וגם אם עיקרו מתקופות קודמות, היקפו - ממשי, ולכך משקל מצטבר לחומרה.
- ג. כמוהו כעמיתיו, נעדר נאשם זה כל נכונות ליטול את האחריות למעשיו.
- ד. בנסיבות אלה, ראוי להורות על מאסרו ולגזור את עונשו סמוך לרף העליון של המתחם הכולל. לצד תקופת המאסר יש להורות גם על תנאי הולם, קנס, ופיצויים למתלוננים, שגם אם לא ישקפו את נזקם הכולל, נדרשים בנסיבות העניין.
- ה. סוף דבר, גוזר אני על נאשם 1, כדלקמן:-

1. מאסר לתקופה של 8 שנים.

עמוד 13

חישוב תקופת המאסר. הנאשם נעצר בראשונה בפרשה זו ביום 26.10.15, והועבר למעצר בית באיזוק ביום 27.12.15. הוא שוחרר מהאיזוק ביום 5.6.16 לתנאים אותם הפר בהמשך, ובתקופה זו לא אתחשב. בסך הכל ישב, אפוא, בשלב הראשון במעצר - 63 יום. תקופת מעצרו הראשונה, 63 יום, בתוספת מחצית התקופה בה שהה באיזוק כאמור, 81 ימים בסך הכל, ייזקפו לטובתו. תקופת המאסר תחושב מיום מעצרו המחודש (לאחר הפרת תנאי השחרור), 23.1.17, בהפחתת 144 ימי מעצרו שחושבו כנ"ל (63 + 81) מהשלב הראשון (כולל מחצית מימי האיזוק), אך בתוספת של שישה חדשי מאסר שנגזרו על הנאשם ביום 30.4.17 ואין כל סיבה מדוע אכיר בהם במסגרת גזר דין זה.

בסך הכל, יחושב, אפוא, המאסר מיום 23.1.17, בניכוי 143 ימים ובתוספת 6 חודשים.

2. כמו כן ירצה נאשם זה שנת מאסר, אם בתקופה של שנתיים לאחר שחרורו יעבור עבירה נוספת לפי סימן ו' לפרק י"א של חוק העונשין, פקודת מס הכנסה והחוק לאיסור הלבנת הון.

3. קנס בסך 100,000 ₪ ב- 50 תשלומים מיום 1.1.2019; באי תשלום ירצה 120 ימי מאסר. יוער בנקודה זו, שער אני לכך שרכיב זה מתון בהיקפו ביחס לעבירות שביצע הנאשם, ואולם, מעדיף אני להותיר את עיקר יכולותיו הכספיות של נאשם זה, ככל שישנן, לפיצוי המתלוננים.

4. כמו כן ישלם הנאשם פיצויים כמפורט להלן.

9. הנאשם 2 - הדיון המסכם והעונש

א. הגם שלא היה זה הנאשם דן שהניח את אבן הפינה למהלך העברייני המורכב והכולל, היה הוא שותפו העיקרי של הנאשם 1, ודי אם אשוב ואזכיר את חלקו בעבירת הליבה ובפרשת שמביקו (סעיף 6 להכ"ד), ובעבירות לרבות האיומים כלפי החלפן מלול (סעיף 8 להכ"ד). חלקו בעבירות אלה אף מלמד רבות על מעורבותו העמוקה במארג הכולל.

ב. גם לחובתו עבר פלילי, אמנם, כאמור, לא קיצוני בהיקפו.

ג. לא ניתן לזקוף לזכותו נכונות לקבל אחריות למעשיו - לא כך הם פני הדברים.

ד. לא נעלמו מעיני דברי ב"כ לפיהם מאז מעצרו מסייע הנאשם לעצורים אחרים. אתן לכך מעט משקל, ועם זאת, כאמור, מקום שעל הפרק עבירות רבות היקף, משקלם של טיעונים מסוג זה מוגבל.

ה. גם ביחס לנאשם זה, ראוי היה להטיל על נאשם זה קנס גבוה. ברם, לאחר ששקלתי בכך הגעתי לכלל מסקנה, שנכון לתעל את יכולותיו הכספיות, ככל שישנן, לפיצוי המתלוננים, ושיקולי הענישה ממילא יקבלו כבר ביטוי ברכיבי העונש האחרים. לפיכך, הגם שהדבר מתבקש, אמנע מקנס.

ו. סוף דבר, גוזר אני על נאשם זה כדלקמן:-

1. הנאשם ירצה 6 שנות מאסר.

חישוב תקופת המאסר. הנאשם נעצר בראשונה בפרשה זו ביום 28.10.15, והעבר למעצר בית באיזוק עד ליום 27.12.15. הוא שוחרר מהאיזוק ביום 3.7.2016 לתנאים אותם הפר בהמשך, ובהם לא אתחשב. תקופת מעצרו הראשונה, 62 יום, בתוספת מחצית התקופה בה שהה באיזוק כאמור, 95 ימים בסך הכל, יזקפו לטובתו. תקופת המאסר תחושב מיום מעצרו המחודש (לאחר הפרת תנאי השחרור), 23.1.17, בהפחתת 157 ימי מעצרו שחושבו כנ"ל מהשלב הראשון (כולל מחצית ימי האיזוק), אך בתוספת של שישה חדשי מאסר שנגזרו על הנאשם ביום 30.4.17 ואין כל סיבה מדוע אכיר בהם במסגרת גזר דין זה.

בסך הכל, יחושב, אפוא, המאסר מיום 23.1.17, בניכוי 157 ימים ובתוספת 6 חודשים.

2. כמו כן ירצה נאשם זה שנת מאסר, אם בתקופה של שנתיים לאחר שחרורו יעבור עבירה

נוספת לפי סימן ו' לפרק י"א של חוק העונשין.

3. ובנוסף, ישלם הנאשם פיצויים כמפורט להלן.

10. הנאשם 3 - הדין המסכם והעונש

א. נאשם זה, הגם שהיה הוא שותפם של עמיתיו בעבירות הליבה, עולה מהראיות שהיה חלקו מתון במעט מחלקם. בודאי שלא היה הוא היוזם והשותף העיקרי למעשי הרמיה הסדרתיים. ואולם, לאחר כל זאת, חלקו בפרשה ניכר, וכמפורט בהכרעת הדין, על הפרק שותף לעבירות הליבה, לכל דבר ועניין. עשה הוא בפרשה בצוותא חדא עם עמיתיו. די שאזכיר בהקשרו את עדויות מגדלי הירקות, את חלקו באישום הנוגע לחלפן מלול, ואת אישום 4.

ב. אף נאשם זה, כחבריו, נמנע מקבלת האחריות למעשיו.

ג. לחובת נאשם זה הרשעות קודמות, וכמפורט לעיל, עולה מספרן על אלה שברישום הפלילי של כל אחד מבין האחרים. אף ריצה הוא כבר מספר עונשי מאסר, אמנם, לא קיצוניים בהיקפם. לחובתו גם מאסר מותנה המתייחס לעבירות אלימות, שאורכו, כאמור, שישה חדשים. בולט, שניתן גזר הדין באוקטובר 2014, פחות משנה קודם למועד ביצוע העבירות העיקריות, בתיק זה. לשון אחר: הגם שלחובתו עבירות איומים אחדות, והגם שהורשע בגין עבירות אלימות בשלהי 2014, חזר הוא ואיים עתה שוב.

במקביל, אתקשה שלא לשקול את הפעלת התנאי. אין כל סיבה מדוע לא אורה על ריצוי תנאי זה במצטבר, ובידוע שזהו הכלל, וחפיפה, אינה אלא החריג. ועם זאת, באופן קיצוני לפני משורת הדין, אשר חפיפה של 2 חדשים, לאמור: ירצה הנאשם את התנאי שנגזר עליו כאמור, כאשר ארבעה מחודשיו יצטברו לעונשו בהליך זה, והיתרה, תחושב בחופף.

ד. ובנוסף תקפה לחובת נאשם זה הרשעתו בעבירות על פקודת מס הכנסה, במסגרת אישום 7.

ה. סוף דבר, נגזר בזה על הנאשם 3 כדלקמן:-

1. הנאשם ירצה בגין העבירות נשוא הליך זה מאסר לתקופה של 4 שנים וארבעה חודשים.

חישוב תקופת המאסר. הנאשם 3 נעצר בראשונה ביום 26.10.15, והעבר למעצר בית באיזוק אלקטרוני ביום 27.12.15. האיזוק בוטל ביום 10.4.16. את ימי המעצר (63) ומחצית ימי המעצר באיזוק, (52), נכון לנכות מתקופת מאסרו.

הנאשם 3 יתייצב לריצוי עונשו ביום 21.10.2018 ומתקופת מאסרו כדלעיל, יופחתו, אפוא, 115 ימים.

2. כמו כן יופעל כלפי נאשם זה מאסר מותנה שאורכו שישה חדשים, שנגזר עליו בת.פ. 25324-01-14 (שלום י-ם). כאמור לעיל, יופעל התנאי, כאשר 4 חדשים יצטברו להנ"ל, ולפנים משורת הדין, - חדשים יופעלו בחופף.

3. כמו כן ירצה נאשם זה שנת מאסר, אם בתקופה של שנתיים לאחר שחרורו יעבור עבירה נוספת לפי סימן ו' לפרק י"א של חוק העונשין ופקודת מס הכנסה.

4. קנס בסך 100,000 ₪ ב- 50 תשלומים מיום 1.1.2019; באי תשלום ירצה 120 ימי מאסר. יוער בנקודה זו, שער אני לכך שרכיב זה מתון בהיקפו ביחס לעבירות שביצע הנאשם, ואולם, מעדיף אני להותיר את עיקר יכולותיו הכספיות של נאשם זה, ככל שישנן, לפיצוי המתלוננים.

5. כמו כן ישלם הנאשם פיצויים כמפורט להלן.

11. פיצויים למתלוננים מגדלי הירקות - בנוסף לעונשים הפרטניים; הפיצויים ישולמו על ידי כל אחד

משלושת הנאשמים בנפרד

מן הנמנע להורות על פיצוי מלא של המתלוננים, ועם זאת ראוי שייכללו בגזר דין זה הוראות גם במישור זה, לכל הפחות, ביחס למגדלי הירקות. לא ניתן במסגרת זאת להורות על פיצוי אזרחי מלא של נזקו הכלכלי של כל מגדל ירקות שנפגע, וגם היקף הנזק לא בכל מקרה הוכח עד תומו. מכאן החלטתי שבמסגרת גזר דין זה, אורה על שיעור אחיד לכל מגדל. על כל אחד ואחד מבין הנאשמים לפצות כל אחד מהמתלוננים הבאים דלהלן (- בשים לב לכך, שבהליך פלילי אין מושג של "ביחד ולחוד"), כדלקמן:-

1. אבי חנוכי ת.ז. ... - 25,000 ₪.
2. אלקיש וג'די ת.ז. ... - 25,000 ₪.
3. ארשיד מג'יד ת.ז. ... - 25,000 ₪.
4. גיא בן דור ת.ז. ... - 25,000 ₪.
5. גל בראל ת.ז. ... - 25,000 ₪.
6. דוד גוטמכר ת.ז. ... - 25,000 ₪.
7. הרי חילו ת.ז. . - 25,000 ₪.
8. יהונתן מזרחי ת.ז. . - 25,000 ₪.
9. יורם חפץ ת.ז. . - 25,000 ₪.
10. אחמד עמאשה ת.ז. . - 25,000 ₪.
11. חסן אבו סלאח ת.ז. . - 25,000 ₪.
12. ריפאח ג'והרי ת.ז. . - 25,000 ₪.
13. פואד אלשעאר ת.ז. . - 25,000 ₪.
14. מג'יד קיש, ת.ז. . - 25,000 ₪.
15. קאסם אבו שהאין ת.ז. . - 25,000 ₪.

16. פואז אבו שהאין ת.ז. . - 25,000 ₪.

17. אייזיק אברהם ת.ז. . - 25,000 ₪.

יוטעם כבר משלב זה, שלבקשות לתיקון/שינוי או הורדה של פרטי מתלוננים, וייתכן שיהא לכך מקום, עתיד אני
בנסיבות העניין להתייחס כאל בקשות לתיקון טעות סופר.

זכות ערעור נתונה כחוק.

ניתן היום, ו' אב תשע"ח, 18 יולי 2018, במעמד הצדדים.